

RZECZPOSPOLITA POLSKA

Rzecznik Praw Dziecka

Marek Michalak

ZEW.422.24.2017.KD

Warszawa, 13 sierpnia 2018 roku

Pani

Anna Zalewska

Minister Edukacji Narodowej

w związku z nadchodzącym rokiem szkolnym pragnę powrócić do tematu wspierania dzieci, które z różnych przyczyn wymagają specjalnego podejścia w kwestii żywienia. Problem jest istotny szczególnie w przypadku dzieci przewlekle chorych, które wymagają pomocy w czynnościach pielęgnacyjno-leczniczych (np. sprawdzenie poziomu cukru, czy podanie insuliny). Ważne jest również zapewnienie tym dzieciom bezpiecznych warunków pobytu w szkole m.in. poprzez zagwarantowanie możliwości spożywania posiłków uwzględniających ich specjalne potrzeby żywieniowe.

W wystąpieniu generalnym do Pani Minister oraz do Ministra Zdrowia z 13 grudnia 2017 r.¹ Rzecznik Praw Dziecka szczegółowo przedstawił potrzeby dzieci z alergiami pokarmowymi, cukrzycą, fenyloketonurią, a także dzieci z nadwagą i otyłością, których uwzględnienie, w opinii Rzecznika, jest obowiązkiem szkół i placówek. Rzecznik wskazał również na konieczność realizacji specjalnych potrzeb żywieniowych dzieci wynikających z norm kulturowych i religijnych ich rodzin. W ocenie Rzecznika Praw Dziecka jednostki systemu oświaty powinny szanować prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie ze swoim światopoglądem. Jednocześnie powinny skutecznie zauważać różnice w potrzebach żywieniowych dzieci, aby nie czuły się one wykluczone z możliwości wspólnego spożywania posiłków w przedszkolu lub szkole. Raz jeszcze warto podkreślić, że uwzględnienie potrzeb tych dzieci w organizacji placówki oświatowej jest niezbędnym warunkiem do zapewnienia im równych szans w systemie edukacji.

---

¹Wystąpienie generalne Rzecznika Praw dziecka z 13 grudnia 2017 r. znak: ZEW.422.24.2017.KD.

Przedstawiony problem Rzecznik Praw Dziecka ocenia jako nadal aktualny – w dalszym ciągu przedszkola, szkoły i placówki systemu oświaty nie zawsze realizują swoje obowiązki w tym zakresie. Wciąż dochodzi do sytuacji, w której rodzice muszą samodzielnie dostarczać dzieciom posiłki, a także osobiście kontrolować (w przypadku dzieci chorych na cukrzycę) czas ich podawania.

W przywołanym powyżej wystąpieniu Rzecznik Praw Dziecka wskazywał na **zasadność wypracowania jednoznacznego przekazu dla osób zarządzających jednostkami systemu oświaty, że realizacja powyższych postulatów jest ich obowiązkiem** oraz o podjęcie działań w celu zagwarantowania dzieciom i młodzieży równych szans w systemie edukacji w zakresie realizacji ich specjalnych potrzeb żywieniowych.

W odpowiedzi Ministra Edukacji Narodowej², przytoczono m.in. obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa oświatowego i poinformowano, że temat będzie przedmiotem analizy. Nie wskazano jednak konkretnych działań skierowanych do dyrektorów szkół i placówek systemu oświaty, których efektem byłoby zwiększenie świadomości na temat obowiązków szkoły i placówki względem dzieci ze specjalnymi potrzebami żywieniowymi. W opinii Rzecznika, niezbędne jest **wzmocnienie nadzoru pedagogicznego nad dyrektorami szkół w tym zakresie**.

Mając na uwadze powyższe, działając na podstawie art. 10a oraz art. 11 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz.U. z 2017 r. poz. 922), zwracam się o przedstawienie informacji na temat planowanych przez Ministra Edukacji Narodowej działań w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku
Marek Jankowski

---

² Pismo z 25 stycznia 2018 r. , znak: DWKI-WPB.514.1.2018.KC.